

Stanowisko nr 13/13/2016
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
z 29 czerwca 2016 r.

w sprawie

zabezpieczenia mieszkańców województwa śląskiego
w opiekę pielęgniarską i położniczą w najbliższej dekadzie

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego wyraża głębokie zaniepokojenie przedstawianymi przez Światową Organizację Zdrowia, Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych, Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych w Katowicach danymi dotyczącymi zabezpieczenia w opiekę pielęgniarską i położniczą starzejącego się społeczeństwa.

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia w ciągu najbliższych dziesięciu lat 40% obecnie zatrudnionych pielęgniarek i położnych odejdzie z zawodu. Statystyki prowadzone przez UE mówią z kolei, że w roku 2020 w Europie będzie brakowało powyżej miliona pielęgniarek, a po roku 2030 co czwarta osoba w kraju będzie miała 65 lat. Wskaźnik zabezpieczenia w opiekę pielęgniarską i położniczą, którego obecna wartość wynosi 5,2 pielęgniarek na 1000 mieszkańców spadnie do poziomu 3,12 pielęgniarek na 1000 mieszkańców, co oznacza tragiczne skutki dla społeczeństwa, które ze względu na starzenie się z roku na rok będzie potrzebowało coraz więcej opieki.

Pomimo sygnalizowania problemu ze strony środowisk reprezentujących zawody pielęgniarek i położnych sytuacja od wielu lat ulega systematycznemu pogorszeniu – m.in. w wyniku niewystarczającej skuteczności dotychczas podejmowanych działań mających na celu powstrzymanie niekorzystnych trendów w omawianym obszarze. W związku z tym gorąco apelujemy do najwyższych władz państwowych - Prezydenta Rzeczypospolitej, Premiera, Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu o jak najpilniejsze zainicjowanie działań zmierzających do uchwalenia aktów prawnych, które realnie wpłyną na polepszenie sytuacji zawodowej pielęgniarek i położnych w naszym kraju, wstrzymując ich emigrację zarobkową do Europy Zachodniej oraz krajów skandynawskich, jak również zachęcą młode kobiety i mężczyzn do podejmowania nauki zawodu tak potrzebnego coraz bardziej starzejącemu się społeczeństwu. Rozwiązania systemowe w zakresie poprawy warunków wynagradzania tych grup oraz wprowadzenie - tak jak w przypadku zawodów technicznych - tzw. „zawodu zamawianego” dla zawodów pielęgniarki i położnej z bonusem w postaci stypendium podczas studiów niewątpliwie zachęciłyby młode osoby do nauki i podejmowania pracy w tych zawodach w Polsce.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego kieruje również do władz państwowych i samorządowych apel o możliwie najszybszą i rzetelną analizę skutków społecznych związanych z malejącą liczbą pielęgniarek i położnych oraz wzrostem zapotrzebowania na świadczenia medyczne. Zdecydowanie zbyt małe zainteresowanie powyższym problemem niewątpliwie przyczyni się do wystąpienia fatalnych skutków, których ciężar przyjdzie ponieść każdemu z obywateli. Każdy bowiem prędzej czy później stanie się pacjentem i we własnym zakresie będzie musiał się sobą zaopiekować - właśnie ze względu na brak wykwalifikowanego personelu pielęgniarskiego.

Mając na uwadze powyższe Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego występuje z następującymi podstawowymi wnioskami:

1. zawody pielęgniarki i położnej ustanowić zawodami zamawianymi;

2. minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych umieścić w „koszyku” świadczeń gwarantowanych (tj. tak jak obecnie określa się liczbę etatów w zakresie OIOM oraz neonatologii).

W związku z licznymi naruszeniami przepisów BHP oraz przepisów dotyczących norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych Rada wskazuje również na konieczność zintensyfikowania działań podejmowanych przez wszystkie uprawnione instytucje kontrolne, zwłaszcza w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przez podmioty lecznicze zasad BHP, przepisów ochrony pracy kobiet, a także norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych.

Dominik Kolorz

*Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach*